

Hodnocení diplomové práce

Název: *Výzkum volného času mládeže v období mezi roky 1965 – 1972 v ČSSR*

Autor: *Bc. Eliška Šindelářová*

Předloženou diplomovou práci považuji za významný přínos k historii výzkumu volného času, a tím i za příspěvek k základům pedagogiky volného času. O významu práce autorky svědčí i skutečnost, že základní informace, které diplomandka zpracovala, byly ještě před dokončením práce publikovány v knize *Čas volnosti – čas výchovy*, která vznikla v rámci týmového projektu Katedry pedagogiky TF JU, financovaného Grantovou agenturou Jihočeské univerzity.

Struktura předložené práce není lineární, ale nese na sobě spíše určitý znak spirály. První kapitola představuje obecný základ, na němž je postavena celá diplomová práce. Již v této kapitole autorka vychází ze stěžejních děl českých sociologů Dismana a Filipcové, k nimž se vrací i v dalších kapitolách. První část druhé kapitoly (2.1) je určitým exkurzem, pojednávajícím o vývoji sociologie v dobách „reálného socialismu“, což je předpokladem k pochopení díla obou zmíněných autorů (2.2). V dalších oddílech 2. kapitoly se autorka zabývá tématy a metodami sociologického výzkumu (2.3 a 2.5), jakož i specifickými otázkami volného času dětí a mládeže (2.4). Z dokumentačního a historického hlediska je významná kap. 2.6, která shrnuje vývoj naší sociologie krátce po r. 1968. Třetí kapitola je vlastním shrnutím celé práce.

Z hlediska celkové koncepce a vnějšího vzhledu vykazuje předložená práce standardní kvalitu. Formální zpracování je na velmi dobré úrovni, pouze se místy objevují nedostatky v citacích (např. v pozn. č. 6 na s. 10 není citace upřesněna, na s. 25 chybí citace webových pramenů). Více nedostatků bychom ovšem objevili, pokud bychom hodnotili práci po stránce jazykové – jedná se o několik překlepů (např. na s. 11, 12, 14, 21), dále o některé ne zcela jasné formulace (s. 40, 42-43), jakož i o nepřesný překlad z latiny („circulus vitiosus“ na s. 42).

Najít relevantní kritéria pro hodnocení obsahu práce tohoto typu není snadné. Autorka projevila při studiu problematiky značné badatelské úsilí, které však bylo limitováno třemi okolnostmi:

- 1) diplomandka není studentkou sociologie, ale jejím vlastním oborem je pedagogika;
- 2) primární prameny pro výzkum tématu jsou těžko dostupné;
- 3) primární prameny jsou psány jazykem ovlivněným dobovou ideologií, takže je pro současného čtenáře a badatele obtížné, rozlišit faktické informace od ideologické interpretace.

Jako ilustraci obtíží, s nimiž se autorka musela potýkat, bych chtěl upozornit na okolnost, že vzhledem k absenci dalších relevantních zdrojů musela autorka použít jako stěžejní pramen o historii československé sociologie zkoumaného období monografii Michaela Voříška *The Reform Generation*, která je sice aktuální (vydána 2012), ale dostupná pouze v angličtině; a nadto: bez možnosti studia primárních pramenů (např. veřejné i interní dokumenty ÚV KSČ) nelze ověřit relevanci autorovy interpretace.

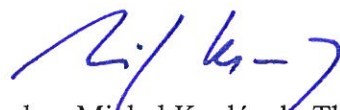
Diplomandka se nicméně dobře „poprala“ s obtížnou látkou. Podařilo se jí přiblížit situaci sociologie v tehdejší Československu (pouze oddíl 2.1.3 mi připadá příliš stručný a málo vypovídající) a z dostupných pramenů rekonstruovat nejdůležitější směry výzkumu volného času ve zkoumaném období.

Práce je poznamenána tím, že autorce, podobně jako i vedoucímu práce, chybí širší přehled o vývoji sociologie, který by umožnil zařadit citované autory do historického kontextu – například citovaný E. Haag patrně navazuje na frankfurtskou školu (Habermas), což není v textu reflektováno.

Celkově hodnotím předloženou práci jako výrazně nadprůměrnou. Domnívám se, že její originální přínos plně vyrovnává určité metodologické nedostatky, které se projevují ve výše zmíněné „spirálovité“ konstrukci práce.

Diplomovou práci Elišky Šindelířové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit známkou „výborně“. Vzhledem k tomu, že některé oddíly obsahují cennou a dosud nepublikovanou syntézu (např. 1. kap.), doporučuji autorce, aby tyto oddíly zpracovala do podoby odborné stati, která by mohla být uveřejněna ve vědeckém periodiku.

Praha, 14. května 2013

doc. Michal Kaplánek, Th.D.
vedoucí práce